

IN PACE IN IPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSEM INVENIT SIBI DOMUM

ETTURTUR NUDUM ALTARIA

XXVI. ÉVF. 1926. NOVEMBER.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Előfizetési ára egy évre 30.000 K.
Jelen példány 3000 K.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanum nyomda és könyvkereskedés, Budapest, Üllői-út 77.

QUI FRUMENTUM ECCE AGNUS DEI

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPOLO TUO.

TARTALOM: Díszgyűlésünk. *P. Bangha Béla:* Az Eucharisztia mint a kegyelmek forrása; *Virág Ferenc* pécsi püspök: Az Eucharisztia és Oltáregyesületek; *dr. Tiefenthaler József:* Eucharisztia és nevelés.— *Volper Karolin:* Egy kis virág fohásza.— *Király Ödönné:* Halottak napján. — *Oltáregyleti élet.*

Naptárak korpoltálása már novemberben megkezdődik. Csak *katholikus* naptárt szerezzünk be. Ilyenekben bőséges választék van a Szent István-Társulat (Rózsa-féle) kiadványai között. Katholikus ezeken kívül a Szent Mihály missziós naptár és a Jézus Szíve naptára.

* * *

«Az én Atyám azokat szereti legjobban, akikre legtöbb szenvedést küld. Hidd el, hogy a szenvedés az Ő szeretetének mértéke.» (Az Úr Jézus szavai szent Teréziához.)

* * *

Betegeinkhez ne az utolsó percben hívassunk papot, hanem, amint komoly betegség lépett fel, azonnal. Legalább is rögtön az orvos véleményének meghallgatása után. Persze ez a véleménykérés csak a betegségre vonatkozzék, nem arról, hogy hívjunk-e papot. Ebben a saját katolikus lelkiismeretünk illetékes.

Betegeinknek mindig a szentségek fölvetelének vigasztalását kínáljuk, amikor papot hívunk hozzájuk. Milyen megnyugtató például a betegnek, ha ezt mondjuk: eljön hozzád az Úr Jézus, hogy megvigasztaljon, megerősítsen; hogy egészen közelről a saját szíved szentélyében imádkozhass Hozzá!

Az Oltáregyesület irodájában (IX., Üllői-út 77.) kapható:

Örökimádás folyóirat előfizetés egész évre 30.000 K, egyes példány 3000 K, régi teljes évfolyam 15.000 K, régi évfolyamok egyes példánya 500 K.

Az Oltáregyesület Útmutatója 10.000 K, Vezérkönyve 10.000 K, Felvétel füzet 600 K, Fél százados története 40.000 K, Érme 30.000 K, Az O. E. szervezése és működése 1000 K.

Külföldi előfizetés: az «Örökimádás» és «Jézusom Örömom» együtt 50.000 K. Amerikába 1 dollár; Jugoszláviába 65 dinár; Romániába 175 lei; Csehszlovákiába 30 szokol.

Jézusom Örömom folyóirat előfizetése egész évre 20.000 K, egyes példány 2000 K, régi teljes évfolyami 10.000 K, régi évfolyam egyes példánya 500 K.

Az Eucharisztikus Gyermekszövetség érme 12.000 K, Indulója 500 K, Zászló levelezőlapja 1000 K.

Kis Örökimádás Imakönyv (Tiefenthaler) 20.000 K, Fehér Illiom 2000 K, MI az Eucharisztikus Gyermekszövetség 200 K, Pápai áldás-levelezőlap 200 K, Levélzáróbélyeg 50 K, Örökimádás imakönyv (Varga-Walser) bőrkötés párnázott 280.000 K, félvászonkötés 98.000 K, nagybetűs 112.000 K, Menjete Józsefhez 2000 K, Szent József imakönyv 84.000 K.

Beszámoló díszgyűlésünkről.

DÍSZGYŰLÉSÜNKNEK különös súlyt kölcsönzött az Amerikát megjárt bfbornok-hercegprímás úr Őeminenciájának elnöklése, aki a csikágói eucharisztikus világkongresszuson aktíve is résztvevett ama hatalmas beszéddel, mely méltán keltett feltűnést az egész világ katolikusainak képviselői előtt.

Őeminenciája, oldalán az egri érsek úrral, 11 óra 20 perckor lépett az áldozatórács előtt felállított elnöki asztalhoz s a megjelenteket üdvözölve, fölkérte P. Bangha Béla jezsuita atyát előadásának megtartására.

P. Bangha Béla az «Eucharisztia mint a kegyelmek forrása»-t választotta beszéde tárgyául. Rendkívül élvezetesen fejtegette és komoly teológiai érvekkel támasztotta alá enunciacióit. Beszéde nincs birtokunkban, gondolatait azonban följegyeztettük s a következőkben reprodukálhatjuk:

«Az Oltáriszentség a katolikus élet középpontja s az Oltáriszentségből árad, ha nem is mindig direkt, de legalább is indirekt az összes kegyelem. Feladata az alapvetés s magasabb szempontokból kell bebizonyítani e kérdést. A hallgatóság nagy része ismerős a teológiával s így teljes mértékben fogják tudni követni fejtegetéseit, azok, kik e téren nem járatosak, szinte meg fogják tudni érteni, mert ő igyekezik világosan beszélni.

Felveti a kérdést:

Az Oltáriszentség forrása-e az összes kegyelmeknek és áldásoknak? Felelet: *nem ugyan mindig direkt módon, de mindig indirekt módon s akkor is, mikor az összefüggés csaknem lehetetlennek látszik.*

Először az Oltáriszentség, mint áldozat, minden más szentséget s kegyelmi eszközt mérhetetlenül felülmúl.

Az eucharisztikus áldozat a keresztdozattal lényegileg ugyanaz. Innen van annak megmérhetetlen nagysága. A katolikus teológia

alapja Krisztus Urunk kereszthalála s ugyancsak a theológia tanítja, hogy az eucharisztikus áldozat a kereszthalázzal azonos.

Ugyanaz az áldozó, ugyanaz a cselekmény, ugyanaz az áldozat. Jézus Krisztus egyszer halt meg a kereszten s ezen áldozati halála az Oltáriszentségben folytatódik.

A lényeg ugyanaz, Krisztus Urunk maga mutatja be, mint az emberiség főpapja, az áldozatot. Ő hal meg titokzatos módon az eucharishtiában, csak a forma különböző, a külső látszat más.

Az eucharisztikus áldozat az összes kegyelmek forrása. Az eucharisztikus áldozat theológiai véleményben formaliter okozója az összes kegyelmeknek.

Minden szentség forrása a kegyelmeknek. Az Oltáriszentség minden kegyelemnek radikális forrása s minden szentségi kegyelem forrása, ha nem is direkte, de legalább is indirekte; mindig az Oltáriszentség mint áldozat.

A trienti szent zsinat elég bőven kifejti, hogy Krisztus Urunk azért alapította az Oltáriszentség áldozatát, hogy áldozata meg ne szűnjék. Hogy az emberek, kik halála után élnek, ugyanabban az áldozatban közvetlenül részesüljenek. Krisztus Urunk kereszthalála árán mérhetetlen kegyelmet szerzett. A szent zsinat tanítása szerint Krisztus Urunk ezt a mérhetetlen kegyelmet mintegy rezervába helyezte s az Oltáriszentség áldozata alkalmával ezt applikálja.

Méltóztassék figyelemmel kísérni a katekizmust, benne azt találjuk, hogy az Oltáriszentség az élők szentsége. Mégis Krisztus Urunk azért alapította, hogy az lelkünk üdvhozó ereje legyen s így távolról bűneink bocsánatára legyen.

Az Oltáriszentség áldozat s erre való tekintettel még a látszólag legtávolabb eső szentsége is, mint pl. a keresztsége is, halása van. S indirekte, radikálisan ez is innen meríti a kegyelmeket.

Az Oltáriszentség nem pusztán emlékeztetőjel, hanem azáltal emlékeztet, hogy magát állandóan megújítja. A skolasztikusoknak ez a tétel sok fejtörést okoz.

Az eucharisztikus áldozat valóban engesztelő áldozat s aki igaz félelemmel, hittel, tisztelettel közeledik hozzá, általa megújul.

Bűnbocsánatot az Oltáriszentség nem közvetlenül, hanem közvetve. Szent Pál szerint, mint főpap, állandóan közbenjár értünk Krisztus Urunk a mennyekben. Miért könyörög folyton értünk, ha nem engesztelésül? Az Oltáriszentség, mint áldozat, bűnbocsánatot nem eszközöl, de előkészíti rá lelkünket. Az Oltáriszentség valóban indítóoka az összes kegyelmeknek, nem létrehozó ok, de alkalmazó ok.

Az összes szentségek az Oltáriszentség felé irányulnak. Sok hittudós

szerint az Oltáriszentség mint eszköz, mint «res sacramenti», szükséges a többi szentségekhez.

Mi az Oltáriszentség kegyelmi hatása?

Ha valaki nem fogadja el a tételt, hogy az Oltáriszentség minden szentség forrása, el kell hogy fogadja, hogy az Oltáriszentség a legkíválóbb szentség, mintegy királya az összes szentségeknek.

Minden szentség vagy megadja, vagy növeli bennünk a megszentelő kegyelmet s jogot ad rá a saját természete szerint. A házasság szentsége megadja a jogot a házassáletre, a papirend a papi életre, a keresztség a keresztény életre stb.

Lássuk most ezt az Oltáriszentségnél.

Az Oltáriszentség két tekintetben mulja felül az összes szentségeket. Az Oltáriszentség a megszentelő malasztot nemcsak kezdeményezi, nemcsak erősíti, növeli, hanem egész erejével megadja. Az Oltáriszentség magában és elsősorban arra irányul, hogy Krisztus Urunkkal egyesülve tökéletesedjünk. Itt a speciális szentségi kegyelem a legmagasabb, a szeretet. *A szeretetet növeli ez a szentség kimondhatatlan módon s a szeretet a vallási életnek legmagasabb foka.* Elsősorban a szeretetet növeli bennünk e szentség, de a szeretet szükségkép követeli a hitet és a reményt. A szeretetet hit és remény nélkül elképzelni nem lehet. A szeretet nem lehet meg s nem növekedhetik hit és remény nélkül. S a szeretet nem növekedhetik az alap növekedése nélkül.

Az Oltáriszentség vétele különös és erős hatásos módon növeli bennünk a lelkicrőt és lelkiörömet. Ez az Oltáriszentség egyenes ereje, mert ő táplálék, a táplálék pedig erősít. A lelkítáplálék itt épen Krisztus. Ki tagadná, hogy nagymértékben erősíti lelkünket. Az Oltáriszentség, mint Krisztus vére ital, s még pedig a legdrágább és legértékesebb ital. Az ital természetes hatása, hogy üdít, felelevenít, örömet ad, ezt adja Krisztus Urunk lelki értelemben örömet, frissiséget, még pedig hatványozott módon.

Az Oltáriszentség egész különös módon forrása a tisztaságnak. Az Úr Jézus végtelen tisztaságát semmi meg nem közelíti. S az Oltáriszentség vételével belénk árad az ő tisztasága s kiirtja s állandóan tompítja, gyengíti bennünk a rossz hajlandóságokat. A Szentírás is bornak nevezi, mely szűzeket nevel.

Az Oltáriszentség jogot ad az üdvözülésre, sokkal különösebb módon, mint a többi szentségek.

Az Oltáriszentség állandó vétele a *végső állhatatosságnak megrögzítése*. Theológailag ezen állításnak alapja Krisztus Urunk szava: «Aki eszi az Én testemet és issza az Én véretem, az Én bennem marad és Én őbenne».

Aki magát állni gondolja, vigyázzon, hogy el ne essék. Senki sem bízhat önmagában, senki s semmiféle szent nem ígérheti magának biztosan a végső állhatatosságot. Jézus mintegy biztosít az állhatatosságról, «velem és bennem marad és én öbennem». Az Oltáriszentség gyakorlatilag is királya az összes erényeknek. Az összes kegyelmeket közli velünk a legbővebb és a legtökéletesebb módon.

Helyes és áldásos főpapjaink buzgó törekvése, mely az Oltáriszentséget törekszik életünk középpontjává tenni. Egy az igazán fontos, az eucharisztikus élet minél nagyobb kifejlődése.

Az Oltáriszentség nagy jelentőségét túlozni lehetetlenség.

P. Bangha előadása mindvégig lebilincselő volt. Nagyszerű organuma s kiváló előadasmódja párosult benne az alapos theologiai jártassággal.

Utána *Virág Ferenc* pécsi püspök úr lépett az elnöklő Bibernok-Hercegprimás Úr fölkérésére az előadói asztalhoz. Az eucharisztikus tábor mindjárt az első szavai után megszerette az új főpásztort és lelkesedéssel hallgatta szívből fakadt és őszinte ügyszeretettől áthatott beszédét, amelyet *Az Eucharisztia és Oltáregyesület* címén mondott. A püspök úr öméltóságának jóvoltából szerencsések vagyunk közölni az egész beszédet:

«Amidőn arra a megtisztelő szerepre vállalkoztam, hogy az Országos Központi Oltáregyesület meghívására «Az Eucharisztia és Oltáregyesületek»-ről beszédet mondjak ezen a mai díszgyűlésen, tettem azt azzal az örömmel, amely örömmel én az oltáregyesületek ügyét 28 éven át szolgáltam. Elmondhatom, hogy alig van foglalkozás, mely paphoz szigorúan vett kötelelességein túl inkább illenék, mint ez. És amennyire illő, annyira hasznos is.

Mi papok az Úr Jézusnak félreérthetetlen szavai által: «Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre» (Luk. XXII. 19.), az Eucharisztianak, ennek a nagy titoknak *gondozói, kezelői, papjaivá* lettünk. Az apostoloknak és azok utódainak *gondoskodniok* kellett arról, hogy az isteni Üdvözítő óhaja és ígérete: «Én veletek vagyok a világ végezetéig» (Máté XXVIII. 20.), az «ezt cselekedjétek» végrehajtása által is teljesüljön, mivel ő nem úgy mint a sír- és gyászbeszédekben mondani szokták, akart velünk lenni, az *ő jelenléte* egyházában *valóság* az időre és térre kiterjedő praesentia a legfelsőbb Oltáriszentségben. Oly nagy, megfoghatatlan *kegyet* gyakorolt az isteni Üdvözítő az ő egyházával, hogy hozzáfogható nagy kegy már el sem képzelhető. Mi sem természetesebb, mint az, hogy Krisztus egyháza *e nagy kincsnek birtokában* a fürge Zacheus buzgalmát, Márta és Mária gyengéd figyelmét és áhítatát, Arimathiai József és a Szent Asszonyok áldozatkészségét messze meghaladó élő hittel, buzgalommal, figyelemmel, áhítattal borult és borul le az

Eucharisziában valóságosan és lényegileg jelenlevő Jézus előtt, hogy az isteni praesentiát *megillető imádás adóját lerójjá*. Egyetlen nagy, az egész földkerekségre kiterjedő *hatalmas oltáregyletté lett* az anyaszentegyház. Az egyház példáját követték mindazok, akik oltáregyesületekben tömörülve magán- és közös imaórákra kötelezik magukat és így az örök, az idők végezetéig tartó praesentiára örök imádással felelnek. Ha Úrfelmutatásra nemcsak vasárnap harangoznának tornyainkban, hanem mindannyiszor, ahányszor az átlényegülés nagy és csodálatos titka véghezmegy oltárainkon, akkor szakadatlan harangozás töltené be a világot.

Gyermekkoromból való az a kép, mely lelkemben mai napig megmaradt és amelyet gyönyörűséggel őrizek. Megkondult vasárnap az Úrfelmutatás harangja. Istenben boldogult édesanyám a gyúródeszkánál állt. Amikor a harangszó füléhez eljutott, szívét is illette és ő az Úrfelmutatás idejére munkáját megszakítva keresztet vetett magára, adorált. Szent és boldogító pillanat. Az ilyen pillanatok szakadatlan láncolata volna az a méltó szentségimádás, mellyel tartozunk Annak, aki szakadatlan egymásutánban száll le titokteljes módon a mi oltárainkra, hogy a világ végezetéig az emberek fiaival legyen.

A mi dolgunk, az egyház dolga rávezetni az emberiséget e kötelességének felismerésére és teljesítésére. A hívek között, különösen az oltáregyesületi tagok azok, akik e drága kedves kötelezettséget felismerik és példás buzgalommal teljesítik. Hány szegény szobácska változik át szentéllé, mikor a család már lepihent. Csak egy lélek virraszt még és gyér világítás mellett imaórát tart. Szemei, tekintete az imádságokönyvön, lelke ott, hol az örökmécs ég, a templomban.

És mit mondjak az oltáregyesületek *közös imaórájáról* és mit szerepéről, valahányszor az eucharisztikus Üdvözítő végigvonul utcáinkon?

Ily hatalmas eucharisztikus körmenetek el sem képzelhetők az oltáregyesületi szellem nélkül; könnyű gondoskodnunk arról, hogy az isteni Üdvözítő ne maradjon magára eucharisztikus jelenlétével, hogy Szent Teréz szerint: Amit az Úr Jézus színe előtt cselekednénk a mennyégben, azt tegyük itt a földön a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt. De nemcsak gondozói vagyunk, kezelői is. Sic nos existimet homo ut dispensatorem mysteriorum Dei. Az Isten szent titkai kiszolgáltatójának tekintsenek bennünket. Egy újabb gondja az egyháznak. Nehéz feladat ezt kiszolgáltatni, ha nincs kinek. A mi kancellusaink, ahogyan azokat régen csiszolt márványból, drágamíví vertvasból vagy faragott lából megalkották (I. Kor. 4.), az áldozópadnak szánt korlátaink évtizedeken át ott voltak a templomban, porosodtak, a gyerekek kezenyoma, piszka tapadt hozzá, legfőlebb, ha *húsvétkor* voltak divatban. Csak ritkán térdelt néhány más jegyes az oltár lépcsőjére. Talán *a papok se sokat törődtek vele*. Ma, hála Istennek, min-

denfelé divatban vannak. Fehér vászon rajtuk és pici falvakban is naponkint térdepelnek oda. *A lelkek vágya odairányul.* Ismeretlen dolgok után senkisémet vágyódk. Az oltáregyletek évtizedes munkájának köszönhetjük azt, hogy ott, ahol az oltáregyesületek meghonosodtak, az a pici csapat megismerkedett a legméltóságosabb Oltáriszentségben jelenlévő Jézussal, az Ő Szívének vágyaival. Vegyétek és egyétek, itt van az én testem, vérem; testem, lelkem, istenségem, mindenem, amim van, minden, ami vagyok; Fájlaljátok lelketeket, erősítsétek lelketeket. Nagy szüksége van rája.

Nem azért vagyok itt, hogy *csak* adoráljatok, nemcsak azért: *én az út, az igazság és az élet.* (Ján. XIV. 6.) Az éllel, a tisztá, az erős, a tevékeny erényt fakasztó áldozatos, hősi élet. A megtestesülés titkában az emberiségé lettem, az Eucharisztiaiban minden szívvel akarok egyesülni.

Az oltáregyletek e legfelségesebb titoknak legkiválóbb iskolái. Az igazgatólelképásztorok havi előadása eddig sohasem ismert magasságokba és mélységekbe ragadja a lelkeket és az egyesületi tagok a havi szentáldozásokat már nem kötelességszerűen végzik, hanem szent vágyódással sietnek az Úr asztalához.

De hátra van még, hogy szóljak az Eucharisztia és az oltáregyletekről, amennyiben az Eucharisztia áldozat. Az újszövetségnek örök áldozata, amelyben Jézus Krisztus magát mennyei Atyjának vérontás nélkül feláldozza, amint egykor magát a keresztfán vérét ontva feláldozta. Ha az oltáregyesület Jézus szent jelenléte előtt leborulva, mély hittel imádkozik és az Eucharisztiaát, mint a lélek eledelét, mint az erősek kenyerét havonként, hetenként, naponként élvezzi; vajjon mit tesz, midőn a legszentebb áldozattal találja magát szemben. Mit tesz? Ő is áldozatot hoz. A tagok adományaiból oltárokat szerel fel. Tabernakulumokat, hajlékokat készít. Gondoskodik, hogy a legfelségesebb Eucharisztia ne piszkos abrosz, korporele fölé kerüljön, hogy az áldozatot bemutató pap, az áldozat bemutatásánál szereplő kis ministránsok tiszta, valóságos ünneplő ruhában legyenek és hogy a szentedeények ragyogjanak.

Ahol van Oltáregyesület, gyönyörűség a híveknek is jelen lenni a szent áldozati cselekményen; a rend, tisztaság maga is öröme hangol és Istenhez emel.

Az Oltáregyesület tagjai áldozatért áldozattal felelnek s az Úr Jézus, ki a szeretetből nyújtott pohár vizért is nagy jutalmat ígér, gazdagon fogja megjutalmazni áldozatukat.

Nincs főpapjainknak, papjainknak szebb és gyönyörűségesebb hivatása, mint az Oltáriszentség ügyeivel való foglalkozás s Oltáregyesületek alapítása és vezetése, hogy az Úr Jézusnak buzgó és lelkes tagokat adjanak, kik hozzájuk munkatársul szegődve törekszenek az Úr Jézus tiszteletét előmozdítani».

A beszéd különösen az Oltáregyesületek lelkes hallgatóságában kellett boldog örömet. A püspök úr bebizonyította a beszéddel, hogy nála jobban senki sem ismeri az Oltáregyesületet és akkora lelkeben a legméltóságosabb Oltáriszentség szeretete, hogy az eucharisztikus élet ápolásában, az oltáregyleti munkában akarja megtaláltatni *papjaival a legszebb foglalkozást.*

A következő előadó *dr. Tiefenthaler József* pápai kamarás, a budai Szent Imre Kollégium igazgatója. A hirtelen megbetegedett Tóth Tihamér egyetemi tanár helyett az utolsóelőtti napon vállalkozott az előadás megtartására. Előadás előtt külön megkérték, hogy — tekintettel az idő előrehaladottságára — rövidítse meg beszédét s mindennek dacára igaz lelkesedést váltott ki hallgatóiból, akik nagyrésztének lelkiatyja volt azon négy év alatt, melyet az «Örökimádás»-ban töltött el, mint a templom lelkésze. A kérésünkre egész terjedelmében rendelkezésünkre bocsátott beszédet itt adjuk:

Eucharisztia és nevelés.

Egy nagynevű, sokat emlegetett pedagógus — Förster — szerint a nevelés *kiválasztás*, vagyis az adott természetes emberi hajlamokból, képességekből, rátermettségekből kiválasztom s fejlesztem azt, ami célonak megfelel, minek egyúttal az a kihatása is van, hogy az elhanyagolt, nem kívánatos képességek elsatnyulnak, elszikkadnak bennem. Így talán lehet jó ügyvédet, mesterembert, kereskedőt nevelni. De kérdem: vajjon a keresztény ember megelégedhetik-e ezzel? Hisz ő naponta imádkozza: Miatyánk, ki vagy a mennyekben. Ahol a mi Atyánk van, ott a fiúnak is a helye, amiért is a Miatyánkot imádkozó keresztény ember lelki horizontján mindig ott az a világnézeti tudat, amelyet így neveznek: *Species aeternitatis*, az örökkévalóságnak nézőpontja, az örökkévalóság nagy tényének respektusa. A keresztény embernek két hazája van, melyért dolgoznia kell, melyet szeretnie kell: az egyik ez a csonka földi haza, melynek ezeréves tagjait elvették tőlem; a másik az égi haza, melyet senki sem vehet el tőlem, melyet teljes integritásában tart fenn számomra az én mennyei Atyám s melyet csak az nem foglalhat el, ki maga elveti magától. Ennek a két hazának becsülettel megfelelni, jó polgára lenni nagyszerű életprogram, felemelő lelki tudat, de egyúttal emberfeletti életfeladat. Ehhez iskola, nevelési methodusok, Pestalozzi lagymatag tanácsai nem elegendők, hanem szükség van arra a táplálékra, melyet Krisztus hirdet és ad és amelyet Ő nevezett *élet kenyérének*: szükség van a legméltóságosabb Oltáriszentségre.

A fellendült liturgikus mozgalom révén talán egyik-másik világi katolikus is megismerte azt a remekszép imát, melyet a miséző köz-

vetlenül a szentáldozás előtt az Úr szent Teste fölé hajolva naponta elsuttog: Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi... fac me tuis semper inhaere remandatis et a te nunquam separari permittas, Uram Jézus Krisztus, élő Isten fia, tedd, hogy mindig parancsaidon csüngjek és ne engedd, hogy Tőled valaha elválasztassam. Ime a gyakorlati életprogram mindkét hazánk élete számára! Mindenütt Krisztus törvényei szerint járni, Krisztus törvényeihez ragaszkodni: hivatalban, kötelességnél, szórakozásnál, politikában, újságvételnél, mindenütt! És soha Tőle el nem szakadni, sem ezen életben, sem pedig főképen nem a másik életben, az örökkévalóságban. Elképzelhető, hogy valaki erre képes ezen nagyszentség, az Oltáriszentség táplálóereje nélkül? Az Úr Jézus jól ismerte gyengeségünket és ismerte a Tőle adott fenséges két életideált: a földi élet istenes megélését és a földöntúli boldogság megszerzését és mert mindezeket jól ismerte, adott isteni jóságával és gazdagságával olyan energiaforrást az Oltáriszentségben, melyből naponta meríthetünk isteni erőt, kegyelmet, segítséget, felemelést, természetfelettséget. «Én vagyok az élet kenyere — mondja Krisztus a híres kapharnaumi beszédben — ez a mennyből alászálló kenyér... Ha valaki e kenyérből eszik, örökké él; és a kenyér, melyet én adok, az én testem a világ életéért.» (Ján. 6, 48—52.) Azért életrevaló nevelés, épúgy mint nevelés az örökélet szempontjából, ugyanannyi, mint eucharisztikus nevelés: rászoktatás arra, hogy ezt az «égi kenyér»-et együk; ránevelés arra, hogy amint testi életünket gondosan és naponta tápláljuk azzal, ami egészségére válik, akképen lelki életünket is gondosan és naponta tápláljuk azzal az eledellel, melyet Jézus azért rendelt, hogy itt Isten törvényeinek engedelmeskedni elég erőnk legyen és se itt, se a túlvilágon semmi el ne tudjon szakítani Istentől. Ezen nagy nevelés szempontjából a felnőttek és ifjúság egyaránt iskolapadokban ülnek: A felnőttek régen elfelejtették az iskolapadokat és már az élet kemény iskolája hányja-veti, csiszolja őket, de az Oltáriszentség nevelő és növelő ereje sohasem felesleges nekik, mert mennél inkább törpül össze a test és hajol a sír felé, annál jobban kell a léleknek az istenesség, az istenközelség. Mindenesetre sokkal inkább kell az Eucharisztia a fejlődő ifjúságnak, ahol minden vajadásban van és ezer veszély hiénája leselkedik a fészlő értékekre, amiért semmi a világon nem alkalmas annyira a rossz leküzdésére és a jó, a lelki szép, a tisztább világ kialakítására és diadalra juttatására, mint a mi Urunk szent jelenlétének szeretete és szent testének vétele.

Mikor a szentemlékü X. Pius pápa kigyújtotta először a felnőttek számára, utóbb pedig az ifjúság és gyermekvilág számára az oltáriszentségi Jézus vételének szövétnekét, az Örökimádás ragadta meg először ezt a szövétneket a felnőttek számára az Oltáregyesület révén, a gyermek-

ifjúság számára pedig az *eucharisztikus* gyermek, ifjak és leányok *szövetségében*, melyet e sorok írója Magyarország legnagyobb eucharisztikus papjának, boldogemlékü Kánter Károlynak támogatása és megértése mellett alapított. A szövetség Eucharisztia-szeretele egy csapással az áldoztató-rács és a tabernakulum elé vitte a gyermekek és ifjúság ezreit; megtermékenyítette az összes vallási társulatokat: kongregációkat, harmadrendet, Jézus Szíve társulatot stb. és megszülte az eucharisztikus gyermekpasztoráció oldalhajtását: a szív-gárdát. A gyermek lelkének, mely mindent öröm szempontjából értékel, a játék, huncutság, esetleg munka, sajnós, bűn öröme mellé és eléje lüktető, domináló és kis lelküket szépre, tisztaságra, vallásosságra nevelő örömként járult a «Jézusom Öröömöm», nemcsak mint bájos gyermekfolyóirat, hanem mint életprogram, lelki megélés, lelki tény.

Az élet vihara sokakat ezen gyermekek közül elsodort az Eucharisztia mellől és az eucharisztikus szövetség világától, de az eucharisztikus szeretet és élet kitörülhetetlen emlékképpen őrzi lelkükben a hitet és a lelkipasztorhoz való tisztelő ragaszkodást. Valamikor az eucharisztikus gyermekszövetségek elterjesztésében buzgó pap, mint legényegyleti elnök, megkért előadástartásra a Kath. Legényegyletben. A folyosón sugárzó arccal rohan felém egy iparossegéd ezen örömkítőréssel: Hisz ez a tisztelendő úr, akinél én «szövetséges» voltam gyerekkoromban az Örökimádás-templomban és hálásan csókolta meg azt a kezét, mely neki sokszor nyújtotta az Úr szent testét. Néhány nappal ezen eset előtt a belügyminisztérium labirintusait jártam egy szerencsétlen, tönkrement bécsi magyar ember opciós ügye érdekében. Egyszer csak észrevesz egy tisztviselő és ezen kérdéssel fordul felém: nem tetszett a háború előtt az Örökimádásban lenni? Mire én feleltem: Igenis, tetszettem. Ó — folytatja erre kitörő örömmel a tisztviselő — akkor ön az én tisztelendő bácsim, akinél én szövetséges voltam. És a jó ember szövetséges is maradt; szövetséges velem és az én opciós emberemmel, kinek az ügyét most energikusan a kezébe vette, de örömeből feltétlenül lehetett következtetni, hogy szövetséges maradt az Úr Jézussal, hitével, egyházával is. Ez az Eucharisztia ereje! Kit benne az Úr egyszer homlokon csókol, az örökké érzi magán szeretetének melegét.

Befejezésül egy fontos meglátás. Az idei Katholikus Nagygyűlés két fenséges vallási tény gondolatával volt eltelve. Az egyik a Szentatya nagy gondolata: Krisztus szociális királysága, a másik pedig Assisi szent Ferenc 700 éves jubileumával kapcsolatban szellemének felidézése. — Gyönyörű beszédek ecsetellék a Poverello, szent Ferenc szegénységét, szegénységében jubiláló, optimista, teljesen a lélek kincseire és gazdagságára beállított életfelfogását, valamint Krisztus uralmának jelentőségét,

értékét, jogosságát. — De mindkét nagy vallási gondolat csak utópia marad, szép szónoklatok tárgya és nem gyúrja át anyagias, dekadens társadalmunkat, sem vallásos életünk terméketlenségét, ameddig a legméltóságosabb Oltáriszentség iskolájába nem kerülnek. Az Eucharisztia őrizi Krisztus szegénységét és áldozatát a lélekért, innét merítette szent Ferenc is s itt lüktet számunkra is ez a ferences szellem, ősi krisztusi szellem. Az eucharisztikus lélek egyúttal ferences lélek. S mikor szent Ferenc megmentette korát és az egyházat azáltal, hogy áthidalta korának óriási ellentéteit, megoldotta korának szociális problémáját, úgy ma is az Oltáriszentségből áradó és merített ferences szellem: Krisztus szegénysége, bőkezűsége, szeretete, minden ember iránt való egyenlő jósága fogja az ellentéteket áthidalni és a szociális problémát megoldásra juttatni. Mikor ott térdel egymás mellett az áldoztatórácsnál gazdag és a szegény, akkor a gazdagnak azt mondja: Szeresd ezt a szegényt, ő is mennyei Atyámé, mint te, testvérem, mint te és Atyám azért adta neked a gazdagságot, hogy belőle a szegényt gyámolítsd. A szegénynek pedig azt mondja: ne gyűlöld a gazdgot, azt, akinek Atyám többet adott, mert neked a szegénység az égre vezető út, a gazdagnak pedig azon alamizsna, amelyet az én nevemben neked ad. — Ó, ha ezt minden embernek mondhatná, ha minden katolikus ott térdelne gyakran az áldoztatórácsnál, szeretet uralkodnék a világon és egy csapásra megszűnnék a szociális probléma és Krisztus szociális királyságának szelleme forrasztaná egybe a különböző társadalmi rétegeket egymás előnyére és a szentségi Jézus dicsőségére, mindenkinek lelki üdvösségére.

Dr. Tiefenthaler beszéde különösen kedves volt azoknak, akik ott abban a munkakörben látták egykor, amelyekre reflexiói rámutattak. Az Örökimádás-templom buzgó hitéletének alapjait az Istenben boldogult Kánter Károlyval együtt ő rakta le s az ő alapítása az eucharisztikus nevelés kiváló két eszköze az Eucharisztikus Gyermekszövetség s a «Jézusom Örömom» folyóirat. A nagyszerű ifjusági vezér helyét tehát nálá méltóbban senki sem tölthette volna be.

* * *

Az utolsó beszéd elhangzása után *dr. Csernoch János*, az elnöklő bíbornok-hercegprímás emelkedett szólásra, hogy elmondja záróbeszédét: A lelki élet — úgymond — az Oltáriszentségből fakad.

Az oltáriszentségi életnek jelenleg nagy fellendülése van. Különösen tapasztalta az Oltáriszentség iránti nagy lelkesedést Amerikában. Más ország nem lett volna képes akkora fényt és pompát produkálni, mint produkált Amerika a kongresszus alkalmával. Chikágó püspöke, Mundelein bíboros, hogy az Úr Jézusnak örömet szerezzen, 1,000.000 szentáldozást ajánlt fel az Úr Jézusnak. Ez a gondolat visszhangra talált a többi orszá-

gokban s különösen Magyarországon. A lelkes magyar hívők 1,200.000 szentáldozást ajánlottak fel. A vezetőség erről a számról egy gyönyörűen kiállított okmányt állított ki és én kaptam azt a gyönyörűséges megbízást, hogy átadjam a kongresszus elnökének. Ezt a megbízást örömmel vállaltam és teljesíttem. Mundelein bíboros hálaival fogadta a magyarok ezen részvételét. S a szószékről a nagyszámú főpapság, papság stb. s a nagyszámú közönség előtt ünnepélyesen mindenkinek tudomására hozta, mit tett Csonka-Magyarország. Ez volt számomra az egész kongresszus legmeghatóbb momentuma. S minden munkámban hathatósan támogatót ez a megnyilatkozás.

Nekünk az a véleményünk, hogy Amerika csak a pénznek él s vallásos dolgokkal nem törődik. Ez azonban nem teljesen így van s hogy mily nagy a lelkesedésük az Úr Jézus iránt, azt legjobban mutatta a lefolyt kongresszus.

Dacára, hogy a lakosságnak aránylag kis része katolikus, a templomok fényesen voltak díszítve, úgyhogy olyan pompát még nem láttam. Az utcák szőnyegekkel, zászlókkal, pápai zászlókkal, pápai címerekkel, Oltáriszentség színeivel, jelvényeivel voltak feldíszítve.

A körmenet nem Csikágóban, hanem tőle 40 km messziségre eső, Mundelein bíborosról elnevezett városkában volt. S dacára a 40 km távolságnak, több mint 800.000 ember gyült össze a körmenetre.

Az ottani lapok nem támadják úgy a katolicizmust, mint itt teszik, hanem elismeréssel írtak e világraszóló ünnepegről s a tüntetésről, amelyet a világ még nem tapasztalt.

Hátalatt szívvel tértem haza e mindenképen magasztos ünnepegről.

Meg kell még említenem, hogy gyönyörű templomaik vannak. S hogy az ottani apácák dicséretet érdemelnek, az egyház legjobb és legkitünőbb munkatársai. Sokszor a rendezésnél nagy tömeget egyetlenegy apáca a legnagyobb fegyelemben és rendben tudott tartani.

S ez a nagy lelkesedés, ez a nagy pompa, mely biztonnal meg fogja hozni gyümölcsét mind azért a piciny kis ostyáért, a benne levő Úr Jézusért lett kifejtve.

Mi is a szentségi Úr Jézust ünnepeljük, bár szerényebb keretek között, de telve lelkesedéssel, mely lelkesedést mutatják a szép szónoklatok is, melyek elhangzottak.

Köszönetet mondok az első szónoknak, a mindenki előtt ismeretes főtisztelendő Péter Banghának, ki bár tudományos módon, de mégis mindenki előtt megérthetően kifejtette, hogy minden kegyelem az Oltáriszentségből fakad, ha nem is mindig direkt módon, de mindig indirekt módon. Örülünk, hogy a főtisztelendő pátert újra itthon látjuk.

A második szónoknak, Virág Ferenc pécsi püspök úrnak, köszönete

EGY KIS VIRÁG FOHÁSA...

Hőlehet ruhába öltözötten állok,
Öntöm dús illatom, virágszívem doboz:
Uárok...

Könnyben remélve, epedve várom,
Mig teljesül szent, titkos ohajom:
Virulhatok oltárodon.

Cömjénillat... gyertyaláng... orgonabang...
Mily szép lehet: szűzifehéren, ima és fény közt,
Előtted, Úram, érted halni meg.

Igy epedtem tegnap, de ma már ezt mondom:
Cáttam Őt, az Urat. Vagy csak megéreztem.
Melltettem haladt el, papja szívére pihent,
Tudom, hova szel...

Oda, hol remegve — nem dal és öröm közt —
Haldoklik valaki! Szegény embervirág
Uárja Őt epedve.

Elhaladt mellettem a szegény utcában...
Dincs itt tömjén, gyertya, imádság, hódolat —
Alig van szeretet...

Hóza így kérem könyörgő imában:
— Ne fényes oltáron, illatban és fényben —
Hadd haljak meg, Úram.
Szent lábaid alatt
Az utca porában,
Észrevétlen... csendben.

Volper Karolin.

Halottak napján.

REGGEL óta jártam a temetőket. Fáradt, levert voltam. Nagy krizan-
témcsokromból alig volt már néhány szál, oly sok sírhantom várt
rá ez évben.

Elmennek mellőlem lassankint akiket szeretek; jövő esztendőre
talán már én fölém is sír domborul s nekem hozzák halottak virágát,
fehér őszirózsát, gondoltam. Lassan-lassan elfogott a halál szomorúsága,
az elmulás félelme. És bárhova tekintettem, minden, minden erről be-
szélt; az alkony, az erőtlen bágyadt napsugár, mely búcsúzkodva sugá-
rozta be a fejfákat, a hűvös, borzongató őszi szél, a bánatosan bólogató
fűzfák, a fehér őszirózsák halotti sápadtsága, az elfeledett, jeltelen sírok,
melyekre csak a Gondviselő jósága borított elsárgult, lehullott faleve-
lekből arany szemfedőt. Szegény elfeledett, jeltelen sírok! Hányra terít
fehér takarót a Teremtő irgalmas szeretete Szibéria hómezőin, hány kő-
emléket állít a névtelen doberdói hős magyar fiúk teteme fölé, hány
fenyősátrat borít a Kárpátok rejtett szakadékaiban pihenők örök álmára,
hány ezer és százezer eltépett magyar sírra ülteti át elaggott édesapa
bánatát, édesanya könnyes csókját, hitves szerelmét, árva sóhaját!

Mennyi gyász, mennyi bánat, mennyi könny!

A szomorúság mázsás teherként lepte be szívemet, a könnyek
égettek. Messziről a temető kápolnája sötétlett, hívogató szava vonzott:
«Jöjjetek Hozzám mindnyájan»...

Mentem és beléptem. Hatalmasat dobbant a szívem! Nem volt

benn senki sem, egyedül voltam Vele, egészen egyedül. Hányszor vágytam erre a percre! A szeretet túláradásában hányszor mondtam gyermeki önzéssel: «Ó, ha egyszer egyedül lehetnék Veled, én Jézusom, teljesen egyedül és egészen közel Hozzád, hogy csak engem látnál és hallanál! Az oltár legfelső lépcsője lenne lábaidhoz állított zsámolyom, amelyen térdelve — Mária példájára — hallgatnám édes ajkad tanítását: «az egy a szükségest». És odaönteném Eléd szerelmem legtisztább vallomását, zengeném Neked a szeretet legszebb himnuszát, mely hol zúgna, mint a fölséges vihar, hol búgna lágyan, halkan, mint a templomi orgona. Akkor tudom, könyörgő imánnak nem tudnál ellenállni, szereteted kihozna szűk kis börtönödből s jönnél felém, hozzám lakást venni nálam. Én akkor már soha-soha többé el nem eresztenélek, örökké élnél én bennem».

Sokszor imádkoztam így s hogy itt volt a drága, soha vissza nem térő perc, a szívem félelmetesen kalapált, ajkamra nem jött a szeretetnek leghitványabb szava sem. Már ott voltam az oltár legfelső lépcsőjén, néztem a bezárt ajtócskát s a szívem még mindig üres, hideg volt, a lelkem dermedt, csaknem halott.

Végre kibuggyantak szememből a könnyek, végigszántották arcomat s felsírt ajkamon az összesűrűsödött keserűség: «Jézusom, félek a haláltól, berzaszt az elmulás, a megsemmisülés. Fáj a halál gondolata, rám nehezedik a szomorúsága, dermedt a sír hidegsége, kísért a vigasztalan sötétsége. Könyörülj! ne hagyj el!»

Segítségét keresően néztem a Tabernakulum felé s amint a hűséges piros lámpa szelid fénye rávetődött, olvastam a rávéselt szavakat: «Örök élet záloga».

Kábult agyam hirtelen meg sem értette a szavak értelmét, csak miután halotti dermedtségemet kezdte átjárni az élet melegsége, akkor olvastam el újból, de akkor már folytattam is: «Igen, Te Krisztus, az élő Isten fia, Te vagy az örök élet titka, záloga. Te vagy a sugárzó élet, a halál birodalmában is, Te vagy az élő kenyér, Te az élő vizek forrása. Éltető Szentség, halhatatlanságnak orvossága. Nincs halál, Uram, a Te közeledben! Fénylik az istenült Ostyá fehérsége s aki fénykörébe áll, nem hal meg, örökké él».

Lassan rátaláltam a szeretet himnuszának első akkordjaira is. Nem volt fölséges, mint a vihar, nem is búgott, mint a templomi orgona, csak olyan halk alázatossággal szólt, mint a kis pásztorgyerek magafáragott tilinkója, de csengeit tisztán, égfelé szállóan.

Mikor az örökmécses halványpiros fénye újra meglobogott s imbolyogva végigsimogatta az oltárt, szemembe ötlött azon egy csokor hervadó fehér őszirózsa.

A krisztusi örökélet gondolata még boldog érzéssel lüktetett bennem, nem tudtam ennek az érzésnek ellenállni, felsiettem, levettem

onnan a halottak hervadó, koszorúillatú virágát s helyére egy cserép egyszerű télizöldet állítottam.

«Nem virágos, nem illatos én Krisztusom — susogtam — de örökké zöld, mint az örök élet utáni vágy reménysége.»

Király Ödönné.

Díszgyűlésünkről már másutt beszámoltunk, itt csak a megjelent előkelőségeink neveit említjük meg. Jelen voltak a nagyméltóságú püspöki kar tagjai közül *Szmrecsányi Lajos* egri érsek, *Fetser Antal* győri püspök, *Mikes János gróf* szombathelyi püspök, *Virág Ferenc* pécsi püspök, *dr. Csiszárík János* c. püspök, *dr. Leopold Antal* és *dr. Drahos János* preláthusok, a világi és szerzetespap-ság képviselői oly szép számban, hogy nemcsak a számukra fenn-tartott szentélyt és oratóriumot töltötték meg, hanem igen sokan vegyültek el a hívek közé a templom hajójában.

A díszgyűlés előtti szentmisén jelen volt Izabella főhercegnő is és özv. örgróf Pallavicini Edéné, az Oltáregyesület elnökszönyának vezetésével az Oltáregyesület választmányja és terjesztőnői csaknem teljes számban.

Az esti szentórán az idén szintén szép számmal volt képviselve a pap-ság, akik egészen betöltötték a szentélyt, sőt még a hajó első padjait is

Adja a szentségi Jézus áldását, hogy az eucharisztikus gondolat mindig jobban termékenyítse meg katolikus hitéletünket és formálja át az Ő Szíve szerintivé a mienket is.

Központunk központi jellege mindinkább kezd kidomborodni azáltal, hogy az *egyházmegyék szerint csoportosított Oltáregyesületek egyházmegyénként bejelentik csatlakozásukat*. Legújabbban a szombathelyi egyházmegyéből vettük nagy örömmel a csatlakozás híréf. A csatlakozás után is önálló marad az egyházmegye székhelyén működő főoltáregyesület, csak a vidéki plébániák oltáregyleteiből befolyt adományok és kérvények jutnak az egyházmegyei igazgató kezén át a Központba. S ez az illető egyházmegyék számára rendkívül előnyös, mert a legtöbbször igen csekély adományt (amely azért az Úr Jézus előtt szintén nagybecsült, mint a a szegény asszony két fillérje) tisztesen nagyobb értékű adományokkal viszonzza a Központ. Ilyen

csatlakozás előmozdítása a budapesti országos Központnak egyenesen kötelességei is; benne van ez a római világ központi anyaegyesülettől vett utasításában és magában az oltáregyleti szellemben, amely nemcsak a saját egyházmegyebeli templomok ellátását, hanem általában a szegény templomok felszerelését tűzi ki feladatául. Az egyik egyházmegyében nagyobb a szükség, mint a másikban. Egyik-másik helyen esetleg fölőslég is mutatkozik, a helyes, igazán az Oltáregylet szellemének megfelelő elosztás úgy lehetséges csak, ha a Központhoz *csatlakozik az egész ország minden egyházmegyéje.*

A Központot nem anyagi előnyök vezetik ezen óhajában, mert a tavalyi évváró kimutatások szerint *minden egyházmegye sokkal több értékű tárgyat kapott, mint amennyi adományt beszoigáltatott.* (Kivételek a veszprémi egyházmegye, de ott, úgy látszik, nem is volt szükség egyházi szerekben, mert csak egyetlenegy kérvény érkezett be, amely kedvező elintéztést nyert.)

Választmányi ülés november 8-án, *terjesztőndői gyűlés* pedig nov. 15-én délután 4 órakor lesz a Központi és Lelkigyakorlatos ház Szent Erzsébet-termében (Bpest, IX., Üllői-út 77. sz. alatt).

November 6-án az Oltáregyesület magyarországi megalapításának évfordulója és egyházmegyei szentégimádás napja az Örökimádás-templomban. Reggel 9 órakor ünnepi szentmise, este 1/6 órakor

szentbeszéd és ünnepélyes áldás lesz.

Óbudán Krebs főtitelendő úr vezetése alatt új lendülettel indult meg az oltáregyleti élet; igen nagy örömmel vettük a jelentést, hogy 401 már a tagok száma.

A budapesti Szent István-bazilika új plébánosa, *dr. Madarász István* pápai kamarás, akit buzgó irodalmi és oltáregyleti tevékenységéről előnyösen ismerünk, azzal kezdte meg lelkipásztori tevékenységét, hogy újjászervezte az ottani Oltáregyesületet. Az újjászervező gyűlés jegyzőkönyvét alábbiakban közöljük:

A Budapesti Országos Központi Oltáregyesület lipótvárosi plébániai fiókegyesületének 1926. évi szeptember hó 12-én a Bazilika sekrestyéjében megtartott *tisztújító közgyűléséről fölvett jegyzőkönyv.*

Jelenvoltak: dr. Madarász István, dr. Vargyas Tivadar, özv. Fleischer Kornélné, Fleischer Tihamélné, Kaszás Róza, Fábry Emma, Kaldrovics Gézánné, özv. Rózsás Istvánné, Domonkos Pálné, Uher Mátyásné, Mészáros Borbála, Sáray Erzsébet, gróf Gatterburgné H. Teréz, gróf Gatterburgné H. Róza, Garger Ágnes, Mircsán Mária, Blasch Gyuláné, Szekendy Józsefné, Bellovits Juliska, özv. Fejes Istvánné, Pollák Anna, Gulik Anna, Mayer Rezsőné, Márton Ferencné, Schraub Istvánné, özv. Szabó Antalné, özv. Bali Mihályné, Bellovics Juliska, Csaplár Imréné, Csenky József, Engel Margit, Engel Klára, Fischer Mariska,

